

Text > J. N. SANTAEULÀLIA va néixer a Banyoles l'any 1955. Llicenciat en filologia catalana per la Universitat Autònoma de Barcelona, ha escrit poesia, narrativa curta, assaig, novella i llibres de viatges. També ha traduït poemes de Mallarmé i de Matsuo Bashō. La seva última obra publicada és la novella *La sorra vermella* (2017). Ha treballat de professor de català en un institut de Banyoles i de tutor d'aula d'acollida en un altre de Barcelona.

Escriure

Suposo que, com tants altres, vaig posar-me a escriure, de jove, per un reflex mimètic. Som animals imitadors. Imitem els altres quan comencem a parlar i també quan comencem a escriure. Resulta que ens entusiasma l'autor tal o l'estil qual i, de cop, ens trobem llaurant papers o pantalles amb el seu llenguatge i la seva manera de narrar o de versificar. És pel reflex mimètic que el nostre panorama literari comptava, fa un parell de dècades, amb tants joves poetes que escrivien com Ferrater i tants narradors que narraven com Monzó. A partir d'aquesta primera fase mimètica, l'escriptor que persevera emprèn el camí que l'hauria de portar cap a la descoberta de la seva veu personal. Els resultats d'aquesta exploració solen ser molt magres: la majoria de lletraferits ens extraviem a mig camí.

I ara, per què escric? Pel plaer que aquest exercici solitari em proporciona? De cap manera. Escriure és una activitat massa tensa i fatigosa per trobar-hi gust. Exigeix massa concentració i sovint et porta a un atzucac frustrant o a un laberint sense sortida. És molt més agradable conversar amb un amic, mirar una bona sèrie o menjar un entrepà de pernil. En l'escriptura, el plaer no m'arriba fins que repasso el text i faig els últims retocs a alguna pàgina que ja ha superat el viacrucis compositiu. Per tant, més que del plaer d'escriure, potser caldria parlar del plaer d'haver escrit (alguna cosa decent).

Més raons? No hauríem de descartar el factor de la vanitat. A la gent de ploma ens agrada pensar que tenim quelcom importantíssim a dir, que la vasta platja de l'univers no estaria completa sense el nostre gra-

net de sorra. Aquesta pueril presumpció ens fa obrir la cua multicolor de les paraules per exhibir-nos davant l'hipotètic lector, massa sovint falsejant la nostra imatge per quedar més afavorits. Per a molts, escriure és, més que un ascètic despullament, un exercici de seducció i, per tant, d'impostura.

Encara més raons? Cercant-ne una altra, em ve al pensament l'última frase de la meva novella *L'absent*. El protagonista acaba una llarga i dolorosa confessió amb aquestes tres paraules: «Escric per existir». Aquest personatge, potser un boig, potser només un ximple, està convençut que vencerà la mort i sobreviurà a través de les seves paraules escrites. Vanitat, de nou? Toquem de peus a terra: el 99,99 % dels prosadors i versistes ens n'anirem aigua avall com la resta dels mortals. Seran només uns pocs elegits els que no desapareixeran del tot quan deixin de respirar, car podrem sentir encara el seu alè i els seus batecs cada vegada que practiquem aquest ritual nigromàntic que és la lectura dels seus llibres.

En l'escriptura, el plaer no m'arriba fins que repasso el text i faig els últims retocs a alguna pàgina que ja ha superat el viacrucis compositiu